

пентръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 2.

Luni, 8. Januarie.

1845.

ЛА ДНЧЕПЪТЪЛ АНЪЛЪІ НОЪ.

(Къцете компилате.)

Надереа е днчепътъл мордеї, еа е асеменеа лъминъреї, кареа дъпъче с'а а-принс, днчепе пъмаї дѣкът а се консъта. Фіе-каре кліпъ а зілелор пѣстре, днток-маї ка тѣмпъл, аре сечереа са. Віада о-тълъї е ка фрзптеа чеасорникълъї ліпсїтъ де арътарїѡ, пе кареа тълкаркъ свѣт тѣте пѣтереле днсемпате, тотъші пѣ пѣтем шї каре дїп ачелеїа пе ва днціїнда деспър-дїреа? Оаменї свѣт зпцери, карїї пѣмаї кътева зіле, днспърчїнаці къ поваръ преа, къ пашърї кълѣтїнде, кълѣтореск прїп о вале пѣчїрлѣсъ, шї къ тълтъ остенеалъ съ свїе 'п сѣс пе кѣстеле лъпекѣсе а зпѣї стълпчї дналте. Тѣмпъл, ачест чева къ-прїнсївїл шї пекъпрїнсївїл пѣртъ къ сїне зп клопот, шї пе фаче а азї сѣпетъл де тѣрте а ѡрелор трекъте.

Ънде свѣт ачелеа? с'аѣ пердѣт дн пѣ-търїїнїта маре а етернїтъдеї. Німїк е дар маї мїравїл ка тѣмпъл. Трекътъл каде де сїне дн грѣпа зїтърїї, презентъл нїчї одатъ пѣ е де фадъ, тълкаркъ ел пе есте тотдеазпа днаїптеа окїлор, шї вїиторѣл а-семенеа пе есте пѣцїѣт — incert, — шї пѣ'л пѣтем къпрїнде. Астреле прекъш шї

елентеле рълъп — чел пѣцїп се пар а рълъпеа — днтр'о формъ; пе пої дн-съ ка пе нїце ефетере (къчї пропрїе трълм пѣмаї о зі) фіе-каре кліпъ пе ліпсѣе де чева, пѣ пѣмаї де зпїформїтате, шї дїп кънд дн кънд пе іа шї дїп естїме, пълъ че ла зртъ пе редпѣоарчет днтръ 'птеїл по-стръ нїмїк. Фіе-каре сървѣтѣре а апълъї пе адъче амїпте къ търїе ачестадѣвър, де акървї фълїе лъмїпъндъне къпрїндем дн къпетъл постръ етернїтатеа (вечїнїїеа,) тълсѣра днсъ пе кареа о прїндем се ръл-пе шї пїкътѣра чѣз мїкъ а вїедеї фъръ се вълъм де сеата се перде дн пѣцѣр-търїтъл очеап а пѣтърїїнїтеї.

Тѣмпъл е о кліпъ; пѣтречереа поа-стръ пе пѣтълът е о кърцере дїп кліпъ 'п кліпъ. Тѣтъ віада пѣтълътеапъ е о зі де пашѣре а етернїтъдеї, кареа есте дїп-коло де пълъствїреа поастръ шї дїпкоаче де мортълът, пе кареа пої токма пѣнтрѣ ачееа ам трѣвїї са о лълъм ла сокѣтеалъ къ о сълкъденїе шї вїѣїѣшїе маї маре. Ачееа днсъ трѣче ка зп дїскърс. Аша е! кліпеле дѣкърг репѣде, рълъл вїедеї се стрълкѣръ къ їѣдаль, се прѣвале днтре зп-деле тѣмпълъї, фѣце пѣнтрѣ тотдезана дн перѣ'иторкънда пѣпте а морнїтелор, ла

акърор дертърї стѣм несїгърї ка арїна, шї прївїм кѣ днѳїораре дн деара немър-цїнїмеї. Тотъшї ферїче де пої, дака ле днтревїндѣм днцеленцеще ореле скърте! Къчї нїменеа е дн старе де а контенї прїн ванї очепнѣм шїроїлор, шї бреле свър-торе; ачелеа трек ка ѣнделе зна дѣпъ ал-та, шї тїмпнѣм се прѣвале песте тїмп.

Нѣ те мїра дар мърїторѣле, дака кър-сѣм вїедеї тале, прекѣм кърсѣм евинемїн-телор дїн тоте зїмеле, мерце ка рѣл дрепт шї стрїмѣ, неконтенїт кѣтрѣ скоп, пе каре те лѣпцї а'л ажвїце. Опореа, а-вѣдїеа шї одїхна араре орї пе петрек а-лтѣреа, саѣ дн ачел пѣнт ал тїмпнѣлї, дн каре лѣ ам ацентат пе ачелеа кѣ фервїн-дала дорїнцелор нѣстрє. Шї токма асфел фачем пої дн тотъ зїоа кѣлѣторїї дн за-дар; къчї кїар шї дїн а ле нѣстрє серѣ-торї де вѣкѣре дѣпъ фѣрїчїзнеа гѣстатъ пе рѣшѣне пѣмаї сѣвенїреа, адесеорї греа-ца шї сѣпърареа. —

Че е вїада пентрѣ мѣлцї оаменї?

Пентрѣ отѣл кѣ сїмцѣрї грѣсе вїада е нѣпте стелѣсѣ, кареа е днтре дозѣ попцї днтѣнекосе а трекѣтѣлї шї а вїторѣлї. Дѣнсѣл гѣстѣ кѣ сїмцѣрї мърїторѣе фѣрѣ а прївї днпїнте саѣ дндѣрѣт.

Сѣмѣцѣл цїне вїада де о зї лѣчїосѣ днтре дозѣ попцї днтѣнекате. Дѣнсѣл шїе тоате, къчї ел креде кѣ ле шїе, пре-кѣм ал лѣї асѣзї нѣ аре ерї шї мѣне. Дѣнсѣл веде кѣ окї маї анерї декѣт алцїї, дар пѣмаї дн апропїере ка чеї скърцї ла ведере. —

Дн окїї сѣпърѣчїосѣлѣ вїада ачєаста е о мърїре; пѣмаї пѣшїе че се факѣ, сѣ о сокотєаскѣ де дїмїнеацѣ саѣ де днсе-раре? Къчї чїне шї шїе а о детермїна пе

ачєеа днтр'о лѣме ка а нордѣлѣї, ѣнде пѣ се веде сѣреле нїчї рѣсѣрїнд нїчї сѣпкѣнд? —

Нѣмаї релєцїосѣл поате шї тре-вѣїе а цїнеа вїада ачєаста де о аѣро-рѣ, каре фѣрѣ нѣпте днтревенїторѣ се ва префаче дн о зї, а кѣреї сѣре нїчї одатѣ пѣ ва апѣне.

J. J. Mány.

ЛІМБА РОМАНЪ.

Рѣгѣм пе чїтїторїї поцѣрїї лїтерацїї, ка сѣ пѣ вїте нїчї асѣдатѣ, кѣ пої пѣ скрїем ачєстєа пе сеама дѣмнеалор, прїн ѣрмарє нїчї кѣ vom перде тїмпнѣл кѣ де-мѣстрѣрї крїтїче шї їсторїче.

Италїа есте о царѣ марє, днтїлсѣ; о парте дїн ачєеаш пїнте де Хрїстос кѣ о мїе шї маї вїне де анї се пѣмїа Ла-цїзм, дн ачел Лацїзм саѣ днтємеїат маї тѣрзїѣ четатеа Рома, дакѣ веї кѣтѣ вїне прїн венетїчї, саѣ колонїї шї адвїзѣрї. Партеа дїн жос а Италїеї днтпревѣл кѣ їнсола Сїчїлїа се пѣмїа Грєчїа марє, пентрѣ-кѣ лѣкѣїа днтрѣнса Грєчї, днсѣ кам местєкацї шї кѣ алте семїнцїї; їар дн пѣрцїле де сѣс а Италїеї пѣпѣ спре Лом-бардіа де асѣзїї петрєчеа маї мѣлте фе-лїрї де семїнцїї маї пѣмѣроасє саѣ маї нїчї, маї пѣтерпїче саѣ маї сѣпѣсе; лїмба ачєстора ера тот кам де о вїдѣ, се део-сївїа пѣмаї дн діалекте, вѣпѣ оарѣ ка дн времїле поастрє, їталїенїї, ромѣнїї, фран-цозїї, спанїолїї шї алте рѣмѣшїде рома-нїче дїн пѣрцїле Елвєдїеї шї але Тїролѣлї, саѣ їарѣш, ка сѣрвїї, вѣлгарїї, кроацїї, по-лонїї, нѣскалїї ш. а.; карїї днцелєг кѣте о парте вїнї дїн лїмба саѣ маї вїне дїн діалекѣл алтора, дар пѣ тоатѣ. —

Аша ши лимба Лациълѣи чеа веке се deocisiva виншор де лимба лѣкѣиторілор Ромеі. Преа фіреце: съ не дѣкѣпѣимъ къ дѣ зѣлеле поастре о цѣрѣцѣ ар фі лѣкѣитѣ пѣмаі де зп попор че ар ворѣи о лимѣвѣ; съ пѣнемъ къ дѣ мѣжлокѣл ачелеі цері с'ар ашеза кътева зечі де мѣи вѣрѣиторі, венетічі дѣсѣ, каріі апоі спре а'ші асѣгѣра вѣиторіѣл лор, ар прімі дѣ сѣзѣші о мѣл дѣме атѣт де стрейні кът ші маі вѣртос дѣн векиі лѣкѣиторі аі церіі глоате маі мѣлте дѣн четатеа лор кроігѣ дѣпѣ зп план кът се поате маі мѣреѣ (не шепте деалѣрї). Аѣ пѣ ар зрѣа, ка ачеа адѣпѣтѣрѣ де оа-мені къ деосевіте лимѣи къ време съ дѣ-прѣмѣте зпїі дела алѣї кѣвѣнте ші фразе ші къ дѣчетѣл съ продѣкъ о алѣ лимѣвѣ компѣсѣ дѣн тоате? Дѣн лимба Лациълѣи аѣ рѣмас преа пѣдѣне зрѣме пѣлѣ ла ноі, тот че кѣпоащем, есте лимба челор 12 таѣле де ледї романе; пѣмаі дела ачестеа дѣкѣоаче дѣчепѣ а се форма ші а се кѣл-тѣва лимба пропріе а Ромеі, дѣсѣ кам сѣпѣт инфлѣнѣа лимѣеі грече, кареа се ші кѣпоаще не дѣлса, къчї дѣ мѣлте прѣвѣн-ѣа іаѣ фост ажѣтѣтоаре, дар дѣ зпеле ші апѣме дѣн поезіе аѣ трас'о дѣпѣ нѣде ре-гѣле не каре фіреа романеі авіа ле сѣ-феріа. Пріп къте префачері аѣ трекът а-тѣт лимба Лациълѣи, кът ші лимба, саѣ дѣалекѣл четѣѣеі Рома дѣн декѣрсѣл къ-торѣа сѣте де анї, се кѣпоаще де аколо, къ дѣ зѣлеле лѣи Чічеро попорѣл пѣ маі дѣцелеѣеа стрѣвекіле къптече а попілор пѣмїдї Салї, вѣлѣ оарѣ кът пѣ маі дѣ-целег попоарѣле славоане дѣн зѣлеле поа-стрѣ лимба словѣанѣ дѣн кърѣдїле лор вѣ-серічѣдї, саѣ кът пѣ дѣцелеѣеа ѣрманѣа де астѣзї лимба ѣрманѣ ворѣітѣ ші скрї-сѣ маі пайнте къ 5—6 сѣте анї ш. а. ш. а.

Тодї скрѣтаторїі антїчїтѣѣеі се дѣ-воеск дѣтр'ачеа, къ лимба романѣ дѣн веакѣрїле ачелеа се ворѣіа дѣн треі кѣпѣрї саѣ скїмѣвѣрї, ера адекъ sermo urbanus, rusticus et peregrinus, саѣ ворѣіре четѣ-ѣеанѣ, къмпѣанѣ дела ѣарѣ ші стрейнѣ саѣ провѣнѣіалѣ. Дѣалекѣл де фрѣнте ера дѣсѣш дѣн Рома, ал доїлеа дѣн дѣнѣтѣл Ромеі ла ѣеарѣ ші ал треїлеа дѣн про-вѣнѣїіле маі депѣртате. Дакѣ картеа вѣ-трѣпѣлѣи Като тітѣлатѣ „Origines“ ар фі ажѣнс пѣлѣ ла ноі, ам пѣтеа жѣдека фоарте вѣне атѣт деспре стрѣвекїі лѣкѣиторї аї Італїеі кът ші де лимба латїнѣ дѣн кареа се формѣ парте маі маре лимба Ромеі. Іар аша афлѣм пѣмаі дѣн ісвоарѣ дѣнпрѣ-ѣїате, къ лѣкѣиторїі маі де фрѣнте а Іта-ліеі къ 6—9 сѣте анї дѣпайнте де Хрїстос ера: Епотрїі де вїѣгѣ греакѣ, Авсонїї (дѣ-тре ачѣщїа Оскїі ші Волскїі), Савїнїі, Е-трѣшкїі, Ѣмѣрїі ші дѣсфѣршїт Латїнїі саѣ Аворїцїнїі кът ле маі зїчеа. Кѣ ачѣщї Латїнїі спѣне традиѣїа къ с'ар фі злїт оа-менїі лѣи Енеас адѣшї дѣпѣ къдереа Троїеі дѣн Асїа мїкъ дѣн Італїа, карїі апоі зїдїрѣ четатеа Алѣа лѣлгѣ, дѣн кареа маі тѣрзїѣ се фѣкъ ла алѣ парте Рома. Съ пѣнем, къ традиѣїа деспре Енеас ар фі адеѣвѣр історїк, атѣта тот рекѣпоащем, къ пѣмѣ-рѣл Енеїзілор стрейні аѣ треѣвїт съ фїе мѣлт маі пѣдїн декѣт съ поатѣ еї пѣдѣшї къ тотѣл лимба Лациълѣи, де ші аѣ фост еї вѣрѣиторїі, токѣа вѣлѣ оарѣ кът п'аѣ пѣтѣт кълка Ѣнгѣрїі лимба Славонїлор саѣ а Ромѣнїлор; саѣ ші маі мѣлт, прекът Лопговарзїі попор немѣдеск дѣпѣ къпрї-дереа Італїеі де сѣс дѣн лок сѣ деа еї лимба ла лѣкѣиторїі мошѣнї, ш'аѣ перѣѣто не а лор дѣлѣѣѣнд не а Італїлор ші дѣнд пѣ-маі ѣереі пѣмїреа де Ломѣвардїа ш. а. ш. а.

Елініи дн стръвекіле тѣмъврѣ аѣ депортат мѣлте колоніи гречеші дн Італіа де жос ші мѣжлочіе; де ачі ші дн дмпрецізрареа, къ Романіи маі тързіѣ сѣпсеръ нѣ нѣмаі Італіа де жос, чі ші Січічіа, Македоніа ші Гречіа, зртѣ фіреде, ка лімба греакъ сѣ аѣвъ інфлзіндъ мѣлтъ асѣпра романей. Нѣ нѣмаі ворве мѣлте, чі ші форма ашезърїи ачелора (constructio) трекъ дела еліні ла романі. Романіи кѣпоскъръ маі тързіѣ, къ гречіи ле стрікъ дн мѣлте прівінде нѣнѣмаі лімба, чі ші пѣравърїле, пентрѣ каре дї ші алѣпгаръ дн дѣвъ рѣндѣрї дн Рома, дар къ тоате ачестеа пічі одатъ н'аѣ пѣтѣт скѣпа де еї. Гречіи прін векеа ші преа деаца даітнѣ де а се колоніза, адекъ де аші пѣрѣсі патріа ші а се ашеза дн алта, кѣм ші сіліці де неконтенітеле дмпѣрекерї ші тѣрѣзърї че домїа маі фѣръ кѣрмаре дн тѣрѣнтеле лор стате ші репѣвліче, с'аѣ пост дедат а віедѣ маі віне дн патріи сѣреїне, декѣт дн патріа лор. (Bezī tot адевърѣл дн історіе). Де ачі віне, къ пої маі вѣртос ла скрііторїи чеї маі веки аї Рѣмеї, апѣме ла Plautus, Terentius, Lucretius ші днкъ ла къдїва афлѣм о мѣлціме де гречісте, токма прекѣм афлѣм дн веакѣрїле де кѣрѣнд трекеѣте зп mare нѣмѣр де ворве латїне дн лімбіле еѣропене, токма ші дн ѣрмана акѣреї ѣенїѣ есте атѣт деосевїт де ал латїней.

Ачела каре воїеде а чїті маі мѣлте деспре патѣра лімбеї romane ші латїне, сѣ ваѣте ла Aldus Manutius, Philippus Melanchton, Jul. Caes. Scaliger, Sanctius, Minerva; seu de causis linguae latinae,“ тіпѣрїт дн Саламанка 1587 ші ла Лїнчіа 1793; Sciorpius Grammatica philosophica

Mediolani 1628, Chr. Cellarius, ші алдї літераторї ші граматїчі маї пої, кѣм, Grotfend, L. K. Schneider, Otto Schulz, Fasciolati, Forcelini, Scheller, Lünemann ш. а.

— Лімбі романіче. Се зік ачелеа, каре с'аѣ формат къ време дн кътева ѣерї сѣпѣсе ші стѣпѣнїте де романі, дн каре еї аѣ трїміс фоарте мѣлте колоніи romane ші італїче, каре ворѣїа лімбеа романъ попѣларъ, кѣпоѣеа ші скріа пе чеа зрѣапѣ, с'аѣ латїнъ кѣм апѣкаръ аї зіче маі тѣрзіѣ. Історіа пе ѣїне претѣтїденї де мѣлѣ а рѣтѣндѣне, че кѣмплїт се мѣлцісеръ лѣкѣиторїи дн Італіа, днкът нѣ ле маі ера къ пѣтїндѣ а петрече ла зп лок; мїліоане ші сѣте де мїї де сѣфлете се днѣсѣїа зпїї дн алдїї, богата Січіліе, Едїптѣл ші Асіа тікѣ нѣ маі ера де ажѣнс а хрѣні пе романі ші італї, чі еї треѣѣеа сѣ се рѣспѣндіаскъ. Кѣ кїпѣл ачеста се лѣдї лімба романъ дн Dacia, Spania, Gallia, пѣлѣ ші дн Брітаніа ші — фїреде дн тоате зпгїѣрїле Італїей веки. Дн адевър де вом арѣпка окїи асѣпра деосевїтелор ѣерї еѣропене, кѣм сѣнт еле астѣзі, пе вом днкредїнда пе зшор, къ Романіи нѣмаі прін о деасѣ ші фоарте нѣмѣроасѣ колонїзацие зрматъ дн маі мѣлте зечїмі де ані зпа дѣпѣ алта аѣ пѣтѣт стрѣѣате къ деснаціоналізареа попоарѣлор варѣаре. Ачест мѣжлок ал деснаціоналізърїи прін колонїзацие ера къ атѣт маі неапѣрат, къ вѣт Романїлор ле ліпсіа мїїтеле арїпї але тіпарїѣлї; жѣрпалеле нѣ ера, кѣрѣї манѣскріпте преа пѣдїне, шкоале пентрѣ варѣарї пікѣрї, каре сѣ фїе префѣкѣт каракѣтерѣл лор. Сѣ прівїм де пілдѣ ла Прѣсіа де астѣзі, 700 ші маі віне де ані сѣнт, де кѣнд пѣмѣнтѣл прѣсіан, каре фѣсесе ал

Славоніор е стъпънит ши колонизат де цертані попор маі лъминат декът славоніи ши тотъш ачеци дін зртъ нічі пълъ а-стъзи нъ сънт стірпиді. 900 ані аъ трекут, декънд зпгърїи с'аъ ашезат лп ачесте дѳъ цери ши еї пълъ акъм преа пѳципъ зртъ аъ лъсат де націоналитатеа лор ла алціи. Енглезиі де 1500 ані ши маі віне нічі пълъ астъзи нъ пѳтъръ німічі тоате зрмеле колонизациеі romane лп провинціоара Валес-Баскиі дін Пиренеі де 1800 ані ш'аъ пѳ-страт лімба ши націоналитатеа лор не фъ-къндъсе нічі спаниолі, нічі францези. Сънт Търчі афаръ де о парте дін арпѳци, вос-ниачі ши къцива гречи де ані 400 ши маі віне преа пѳцині саъ търчит, іар лімба ши маі пѳцині аъ пердъто ш. а. ш. а. Лімба есте зп под фоарте пѳтерник ши зп magnet атрѳгъторіѳ. Къ тоате ачестеа пої vedem къ лімбіле romъna, італіана, францеза, пор-тѳгала, спаниоала ши діалектеле romane дін шѳнциі елветико-італі сънт формате, пльствѳите дін латіна астѳеліѳ, лпкът а-чаеста е темеліа ши партеа конститѳтивъ де къпетеніе а тѳтърор ачі енѳмерателор лімбі ши пѳмаі лпкът колоніиле romane с'аъ аместекат орї аъ петрекут къ deoci-віте попоаръ, челтіче саъ цертаніче, саъ славоане ши — віне съ лпсетвѳът, лпкът ши вліта ши кпнъл віедїі де каре аъ dat, аъ лпкъре маі віне саъ маі рѳъ асѳпра лор, лпші модіфікаръ діалектѳл лп о фор-тѳ саъ лп алта. (Bezі лптре алціи ши Diefenbach ши Fernow.)

Къ време vom къвѳпта не скѳрт ши лп deoseві де фіе-каре дін лімбіле roma-ніче.

Б.

ЕВРЕЃ Л НЕАДОРМИТ.

П а р т е а I.

К А П I.

М о р о к.

Лъна лѳі Октомврие 1831 се атинѳе де капетѳші.

Къ тѳте, къ лпкъ ера зі, о лампъ де арапъ къ патрѳ цѳві лѳмина пѳрециі кре-пѳтъроші а зпві ларг грѳнаріѳ, а кърѳї сінгѳра фереастръ ера лпкъіѳ лѳминїі; о скаръ, а кърїа фѳциеі трѳчае прїн гѳра з-пей тѳраѳе дескісе, шерѳеа лп лок де трѳпте.

Ічі колеа арѳкате фѳрѳ ordїn, пе поделе, сънт лапцѳрї де фїер, кътѳші къ вѳрѳѳрї аскѳците. къпестре къ дїндї де фїрез, велчѳѳе лпдепошате къ къе, рѳде лѳнци де фїер лпнтѳзпкіате къ kode de lemn. Лптр'ѳн зпгеѳ е пѳсъ о тігае пѳр-тѳреадъ, асеменеа челор че ле лптре-ѳвїндазъ пльтѳварїі пѳнтрѳ топїтѳл късѳ-торїѳлѳі; кърѳѳніі стаѳ грѳмѳдїдї лптр'ѳн-са пе цілѳїтѳрї сечї; о скїпте ар фї де-стѳлъ спре а апрїнде лптр'о секѳндъ ачест жератїк арзѳнд.

Нъ департе де ачаестъ тѳлѳїме де інстрѳмінте сїністре, че сеамѳпъ къ апа-ратѳл зпві гѳѳде, сънт зпеле арте цїп-дѳсе де зп тїмп депѳртат; о къменѳъ де фїер, дін залѳ deodatъ апа де плекъчѳсе, фїне ши dese, кът сеамѳпъ а о десетѳрѳ де фїер сѳлеѳетъ, е лптїпсъ пре о ладъ, лпнѳгъ пѳлпѳрї ши вѳѳцѳрї де фїер, лп вѳпъ старе, лппенате къ кърелеле лор; о грѳмаѳъ де арте, доаъ сѳлїѳе лѳнци къ kode de fracїn, deodatъ тарї ши зпѳѳре, пе каре се зѳрескъ проспете кърѳнтѳрї де сѳлїѳе, кътплінескъ ачаестъ аршѳтѳрѳ, че-

ваші дитинеритъ къ доаъ каравине тиро. liene pline.

„Дитр'ачест арсенал де арме тчигъто-ре, де инстрѣминте варваре, се аѣла де мипаре о адъпъчъне де лъкрѣри преа дѣферинте, прекъм миѣ сѣкрѣри стѣкльвите ръ-вѣжънд росаре, скапълетѣри, монете, агнъс-Dei, агѣасте, иконе де сѣиндѣ дн рате, шѣ зп таре пѣтър де къртичеле тѣпърит ла Фрайбърг не хъртиѣ вѣжътъ таре, дн каре ера повестите маѣ тѣлте минънѣ дн челе маѣ де кърънд.“

„Зна дн астѣелѣх де зѣгрѣвитѣри не пѣжъзъ, къ каре комедианциѣ шѣ орнеазъ фрѣнтариѣл театролор дѣвълъторѣ, е спѣжъ-зѣратъ де зна дѣнтре грѣпъиле кърмежише але коперишѣлѣи, фъръ 'ндоеалъ, пентрѣ ка ачеастъ икоанъ съ пѣ се стрѣче рѣтѣ-инд преа 'нделъгагат дѣвълѣитъ.“

Ачеастъ пѣжъзъ е дѣтитѣлатъ аша:

„Адевѣрата шѣ вредника де адъчереа минте дѣторѣчере а лѣи Ignatie Морок, пѣ-мит профетѣл, дѣтѣмплатъ ла анѣл 1828 дн Фрайбърг.“

Ачеастъ икоанъ де пропорциѣ маѣ тари декѣт фѣрециѣ, де о вѣпсеалъ виолѣнтъ, де зп характер варвар, е дѣпърцитъ дн треѣ дѣпърцитѣри, че пѣо дѣнаѣнте дн лѣкране треѣ фасѣри дѣпѣртѣторѣ дн виѣца ачестѣи дѣторѣс пѣмит Профетѣл.“

„Дн чеа дѣнтѣжѣх, се vede зп ом къ варѣхъ лъогъ де зп блонд маѣ аль, къ о фѣгъръ фероче шѣ дѣвѣскѣт дн пѣѣ де черъ-рен, към сънт попоарѣле селватече дн Нордѣл Сѣверѣѣ; ел поартъ о кѣштѣ де вѣлпе неарѣ терминатъ дѣтр'ѣн кап де коро; трасѣрѣлеѣ спрѣтеск гроазъ; стрѣм-ват не лѣнга са сѣнѣе, каре дѣхѣматъ къ шасе вѣжънѣ селватечѣ, лѣнекъ пре неа, фѣде

de goana знеѣ тѣрме де вѣлпѣ, лѣпѣ, зршѣ монстрошѣ, карѣи тоциѣ, къ гѣра къскатъ, шѣ дѣтр'арматъ де дѣнцѣ дѣфѣрикошацѣ, се пар дѣдестѣлацѣ де амѣнка де о сѣтъ де орѣ ом, къжнѣ шѣ сѣнѣе.“

De десѣнтѣл ачещѣи иконе дѣнтѣжѣх се четече:

„Дн 1820 Морок е идолатрѣ, шѣ фѣ-це дѣнаѣнтеа фѣарѣлор.“

„Дѣтр'а доаъ дѣпѣрцитѣрѣ Морок, де тот дн аль дѣвѣрѣкат дн вештѣнтѣл де катехѣмен, е дѣлицѣнѣкиѣт къ тѣжъиле дѣ-клеидате, дѣнаѣнтеа зпѣи ом пѣртѣнд зп вештѣнтъ лъог негрѣ шѣ зп гѣлер аль: дѣтр'ѣн зпгѣѣ а иконеѣ, зп дѣцѣр таре къ о кѣзѣтѣтѣрѣ посоморѣтъ цѣне къ о тѣ-пѣ о трѣмѣвѣцъ шѣ къ чеалатъ о сѣнѣе дѣфлѣкѣратъ; зртѣторѣле кѣвинтеѣ ес дѣн гѣрѣ къ лѣтере рошѣи не зп фѣнд негрѣ:“

„Морок идолатрѣл, фѣцеа де фѣарѣ; фѣарѣле вор се фѣгъ дѣнаѣнтеа лѣи Ignatie Морок, дѣторѣс шѣ вотежат дн Фрайбърг.“

„Дѣтр'адѣвѣр, дѣтр'а треѣи дѣпѣрцитѣрѣ, позл дѣторѣс се аѣлѣ фѣлос, тѣп-дрѣ, сѣнт вештѣнтѣл съѣ вѣпѣт къ креде свѣрѣторѣ; капѣл рѣдикат, пѣтпѣл стѣжлг дн шолд, тѣжъна дѣреапѣт дѣтѣпсѣ, се паре а коптѣнѣ, а дѣвѣлѣнѣи, а спѣйтѣнтѣа о тѣл-циме де тѣгрѣ, ѣене, леѣ, карѣи рѣтрѣгѣнд-дѣшѣ гѣарѣле, аскѣпъжъндъшѣ дѣнцѣи, се тѣ-рѣже ла пѣчѣреле лѣи, сѣпѣсе шѣ дѣфѣрикате.“

Сѣнт ачеастъ маѣ де пре зртѣ дѣ-пѣрцитѣрѣ, се четече дн формѣ де кон-кѣлѣсѣе моралъ:

„Ignatie Морок е дѣторѣс; фѣарѣле се тѣрѣже ла пѣчѣрѣѣ.“

„Нѣ департе де ачесте иконе се аѣлѣ маѣ тѣлте валѣри де къртичеле, тѣпѣрите тот ла Фрайбърг, дн каре се повестече“

прин че мингне спѣимжнтѣторѣ idolатрѣл Морок, дпторс одатѣ, пѣмаі декжт кѣщигъ о пѣтере престе фѣре, маі дѣмнезееаскъ, де каре феарѣле челе маі крѣнчене пѣ пѣтеаѣ се скапе, прекжт о тѣртѣрѣсеаѣ дп тѣте зилеле депрѣндерѣле, кѣрора се свѣзнеа домерѣторѣл де феарѣ, пѣ дп тр'атѣта съшѣ аратѣ інімоніеа шѣ дп дрѣспѣреа, кѣт ка съ тѣреаскъ пре До тпѣл.

Дп зрѣма мѣнзнатеі дпторчѣрѣ а idolатрѣлѣі венеа алте історѣоре маі мѣлт саѣ маі пѣдѣн зидѣторѣ, вѣкѣдѣ маі мѣлт саѣ маі пѣдѣн кѣрѣосе, прекжт о копѣ а девѣратѣ дптокмаі дѣпѣ о скрѣсѣоре автографѣ а D. N. I. X., де кѣрѣнд дпдрептатѣ зпѣі крѣдѣнчос; історѣеа пѣжпгѣторѣ шѣ дпвѣдѣтѣоаре а зпѣі сътеан францоз тѣжкат де порчѣі лѣі дпн прѣчѣна не дпдрептѣрѣі, шѣ дп зрѣтѣ, пѣнтрѣ ані 1831 шѣ 1832, прѣзѣчѣрѣле челе маі сѣнѣстре, маі дпфѣрѣкошѣторѣ асѣпра Францѣі дпнѣ шѣ револѣціонаре.

Ачесте тѣрѣнте кѣрѣдѣ се дппѣрѣдѣа дп дар, кѣнд кѣ депрѣндерѣле дѣмерѣторѣ де феарѣ. Авѣнд рѣпортѣрѣ непчѣтате кѣ попорѣчѣзнеа четѣдѣвелор шѣ а сателор, тотѣеазна вѣѣ атрѣсѣ прин депрѣндерѣле, кѣрора се свѣзнеа, аша дппѣрѣдѣа дптр'о попорѣчѣне афарѣ де портѣ, мѣчѣле кѣрѣдѣ дѣла Фраіѣвѣрг, шѣ реслѣдѣеа дп пѣтѣрѣціпѣт, дптре класеле пѣщѣѣторѣ, ідеіле шѣ профѣцііле, амерѣндѣторѣ, каре чеі чел дптревѣвѣнда авеаѣ інтерес але рѣспѣндѣі; дп зрѣтѣ, віада лѣі помадѣ трѣмѣцѣндѣл а мерѣе дп тот локѣл, де а осѣрѣва тоате, фѣрѣ де а дпсѣѣла прѣпѣс, ле шерѣвѣсе де дптремѣзѣторѣѣ аѣ іастрѣмѣжнт дп дѣствѣле дппрѣцѣрѣрѣі.

Прин тѣрава дескѣсѣ дп грѣнарѣѣ се рѣсѣѣѣлѣ, ка прин іептѣрѣі, зп мѣрос сѣлѣватѣк, акрѣ, фѣрте, стрѣѣѣѣторѣѣ.

Дпн тѣмп дп тѣмп се азѣ нѣдѣе ѣемете сопоре шѣ пѣтерпѣче, зпеле рѣсѣѣѣрѣі а фѣнде зрѣмате де зп сгомот сѣрд ка де марѣ трѣпѣрѣі че се дптѣнд шѣ се лѣнѣсѣк пре подеде.

Ѣн om сѣнгѣр ѣ дптр'ачѣст грѣнарѣі.

Ачѣст om е Морок, дѣмерѣторѣл феарѣлор, пѣмѣт Прѣфѣтѣл.

Ел арѣ патрѣ зѣчѣі де ані трѣкѣдѣі, стѣтѣраі е де мѣжлок, тѣдѣлѣрѣмеі свѣцѣрѣле, зскѣдѣімеаі чеа маі де пре зрѣтѣ, о вѣндѣ лѣнгѣ де зп рошѣ де сѣѣѣе, влѣнѣтѣ кѣ пѣгрѣ, дп дпвѣлѣе дптрег; тѣптѣ лѣі фѣрѣеце алѣ се вронѣж де естѣнда кѣлѣтѣреаскъ, че о дѣче дпн прѣпѣчѣшѣі; пѣрѣ лѣі де ачѣст влѣнд галѣп шѣ фѣрѣ фѣцѣ, прѣпрѣѣ зпор попоарѣ дпн дпнѣтѣрѣле поларе, каде дрѣпт шѣ дппен не змерѣі; насѣ лѣі мѣгѣтел, аскѣдѣт, рѣсѣфѣжнт; дпцѣрѣл змерѣлор обрѣзѣлѣі ешѣте дп афарѣ се дѣлѣнѣе о варѣѣ лѣнгѣ маі алѣѣ атѣта фѣнд де влѣндѣ.

Ачѣеа че фѣче стрѣіпѣѣ фѣсіѣномѣеа ачѣстѣі om, сѣжнт ѣенеле преа дескѣсе шѣ преа пѣлѣдате, чеі ласѣ прѣзнеаоа рошѣетѣкѣ, тотѣеазна дпкѣпѣдѣзратѣ де зп черк алѣ. . . Ачѣеастѣ кѣзѣтѣтѣрѣѣ фѣптѣ шѣ афарѣ де ordѣн кѣвса о адевѣратѣ амѣѣеалѣ асѣпра анімарѣлор, че дпсѣ пѣ дпнѣедека пре прѣфѣт де а дптревѣвѣнда спре але дѣмерѣі шѣ дпспѣимжнтѣторѣл арѣсѣнал дппрѣщѣіат дпцѣрѣі.

Шѣзѣнд дпнѣнтеа знеі месе, дескѣсе се дпдоітѣл фѣнд а зпѣі мѣчѣі лѣзѣі пѣіне де метанѣі шѣ алте жѣкѣрѣі асѣменеа спре фолосѣл дѣвоціѣшѣлор; дптр'ачѣст дпдоітѣ

фънд, дикѣят кѣ зп зар аскѣне, се афлъ маї пѣлте дпвѣлѣторї печетѣите, авѣнд пептрѣ адресе пѣмаї зп пѣмер комбїнат кѣ о лїтерѣ дїп алфавет. Профетѣл іа зп пакет дїптр'ѣнседе, дл пѣне дп възѣпарїѣл пїелкоасеї, апої дпкѣнд аскѣнсѣл фѣндѣлѣї дпдоїт, реашазъ лада пре о тѣсѣцѣ.

Ачеастѣ цїпъ се 'птѣмплѣ ла патрѣ орї дѣпъ атеазлѣї, дп оспетѣрїеа фалкопѣлѣї алѣ, сїпгѣра касѣ де оспедї а мїкѣлѣї сат Мокерп, сїтѣ апрѣне де Лїпсіа; ешїнд де кѣтрѣ Норд кѣтрѣ Фрѣнчїеа.

Ла капетѣл кѣторѣва мїнѣте зп рѣдет рѣгѣшїт шї де сѣпт пѣтѣжот кѣтрѣмѣрѣ грѣнарїѣл.

— Іѣдо! тачї! — зїсе профетѣл кѣ зп топ мерїпдѣторїѣ, дпторкѣнд капѣл кѣтрѣ тѣравѣ.

Атѣнчї се азде зп възет сѣрд, дараша де дпфрїкошат ка зп тѣпет департе.

— Кайн! тачї! — стрїгѣ Морок рѣдїкѣндѣсе.

Ып ал треїлеа рѣдет, де оферочїтате неспѣсѣ, свѣгпедѣе пѣмаї де вѣт.

— Мѣртео! тѣчевеї тѣ! — стрїгѣ профетѣл, шї се дпїантѣ кѣтрѣ тѣравѣ, дпдрептѣндѣсе кѣтрѣ зп ал треїлеа анїмаре пѣвѣзѣт, че поартѣ ачест пѣте трїст де мѣрте.

Кѣ тоатѣ dedata азторѣтате а вочїї сале, кѣ тѣте мерїпдѣле пофторїте, дѣмерїторїѣл феарѣлор пѣ пѣтѣ кѣцїга тѣчере; пѣмаї декѣт, дїп кѣтрѣ лѣтрателе а маї тѣлтор кѣнї се дппревѣт кѣ рѣцетеле феарѣлор.

Морок лѣжнд о рѣдѣ, с' апронїе де скарѣ, ера се дешїндѣ, кѣнд възѣ пре чїнеѣа ешїнд дїп гѣрлїч.

Чест поѣ венїт аре о фїгѣрѣ врѣпѣ шї арсѣ, поартѣ о пѣлѣрїе сѣрѣ де о фортѣ рѣгѣндѣ шї кѣ марпїнї ларпї, зп пїептарїѣ скѣрт, шї панталонї ларпї де пѣлѣрѣ верде; кѣлѣцнїї де пїеле сѣпт пѣлѣверошї, кѣм се ар венї де а трече зп дрѣм лѣпг, о тѣлѣв де вѣпнат е акѣцатѣ пе спатеї де о кѣреа.

— А дракѣлѣї, анїмаре! — стрїгѣ ел пѣнд пїчорѣл пе подеа, — де треї зїле дпкѣче аї зїче кѣ ш'аѣ зїтат. . . Іѣдашї вѣгѣ лаѣа прїптре рѣделе калїдѣе . . . шї Мѣртеа сѣрї ка о фѣрїе . . . еле дар пѣ тѣ вѣпнок маї тѣлт.

Ачеаста фѣ зїсѣ пемѣеде.

Морок рѣспѣнсе спремїндѣсе дптр'ачеашї лїмѣв, кѣ зп зппор ачент стрїп.

Бѣне аѣ реле пѣтѣгѣдї, Карле? — дптрѣвѣ ел кѣ неодїхпѣ.

— Бѣне пѣтѣгѣдї. . .

— Тѣ іаї дптѣлпїт?

— Ерї, доаѣ мїлѣрї де Вітемѣерга.

— Дѣмнезѣѣ фїе лѣздат! — стрїгѣ Морок дппревѣлѣндѣшї тѣпїле кѣ о спрѣшѣне де тѣлѣцтїре прѣѣндѣ.

— Ачесаї преа фїреск ка дїп Рѣсіеа кѣтрѣ фрѣнчїеа, астаї калеа овлегатѣ; те пѣтеаѣ рѣтѣшїѣ о мїе пептрѣ зпа, кѣї веї дптѣлпї дптре Берлїн шї Лїпсіа.

(Ва зрпа.)